

[Ivar Nørgaard.]

var kommet til den opfattelse, at man skulle skynde sig for at hindre hamstring — altså lige det modsatte af, hvad vi havde fået at vide ugen i forvejen. Nu skulle det jages igennem, fordi der var fare for hamstring, ja, der var allerede hamstring i gang. Det må siges at være lidet forudseende af regeringen og regeringspartierne. Ugen før havde man netop valgt disse afgiftsområder, fordi der ikke skulle kunne hamstres her, og så kommer man til det resultat, at nu skal det jages igennem i udvalget på en enkelt dag, fordi der kan hamstres.

Man kunne nok få en fornemmelse af, at der i virkeligheden var andre årsager, for det er næsten utænkeligt, at samtlige de begavede mennesker, der er i VKR-partierne, skulle blive så overraskede, at de i løbet af denne weekend kom til det stik modsatte resultat med hensyn til, hvad man kan hamstre, og hvad man ikke kan hamstre. Man bør bemærke, at det, der også skete den dag — det fremgik af flere borgerlige aviser — var, at der i partiet venstre var opstået uro. Man var i partiet venstre blevet urolig over den argumentation, der var fremført mod at anvende momsen, fremgik det af de borgerlige aviser. Regeringen kunne altså imødesee indre uro og tvivl om de forslag, man havde fremsat, og derfor er det selvfølgelig mere bekvemt for regeringen at få dem hastet igennem og vedtaget, så man kan få overstået den periode, denne uro kunne versere i. Det har vi ikke hørt som officiel begrundelse fra venstres side; men den omstændighed, at end ikke venstres ordfører var til stede under behandlingen af sagen, kunne tyde på, at man nu slet ikke ønskede at sprede nogen som helst tvivl om, at dette var noget, der var total enighed om, og så har man altså ønsket at jage det igennem.

Så vidt jeg kan skønne, bliver hamstringen hverken større eller mindre af, at vi vedtager dette i morgen, og af, at vi afleverede betænkningen forleden nat. Vi kunne i ro og mag have behandlet sagen i udvalget hele dagen i går og dermed også fået lejlighed til at vurdere nogle af de indvendinger, erhvervslivet havde fremsat. Men det skulle altså ikke tillades, for man skulle igennem det, så man kunne få stoppet

den uro og den tvivl, der var om venstres holdning i denne sag.

Må jeg dernæst vende mig til indholdet af de forskellige foranstaltninger, som er iværksat nu, pengepolitisk og finanspolitisk.

Midlet mod valutaspekulationen skulle være den kraftige diskontoforhøjelse, og vi kan fra socialdemokratiet godt se, at det var blevet nødvendigt for Nationalbanken at handle kraftigt og hurtigt, fordi man havde undladt at reagere noget tidligere. Havde man reageret noget tidligere, kunne man have undgået en så drastisk forhøjelse som den, der nu fandt sted. Men vi kan ikke rigtig begribe, at det, at man er nødt til at forhøje diskontoen for at modvirke valutaspekulationen, også skulle nødvendiggøre, at en række borgere i dette land skal betale mere for de lån, de for længst har indgået aftale om. En række borgere, der har lånt penge i pengeinstitutterne for at finansiere f. eks. deres bolig, og en række erhvervsdrivende, som producerer varer, heraf enkelte, der producerer varer til eksport, skal nu pludselig betale mere for de penge, de låner, fordi man ændrer diskontoen for at modvirke spekulation. Disse mennesker, der ikke har deltaget i nogen form for spekulation, bliver nu udsat for en urimelig behandling. Mange af dem kommer i en tvangssituation; mange har indstillet deres økonomi på en bestemt rentesats, og de bliver nu bragt i en tvangssituation, der kan bewirke, at de må forlade deres virksomhed eller det hus, de netop har sat sig i.

En anden konsekvens er, at omkostningsniveauet bliver højere, vor konkurrenceevne over for udlandet dårligere, og det samtidig med, at man nu indfører afgifter — noget, som vor skattepolitiske ordfører vil komme ind på senere. Renteforhøjelsen og afgiftsforhøjelsen medfører, at der bliver større omkostninger for de erhvervsdrivende, herunder også for eksportørerne. Det er midler, der modvirker bestræbelserne for at komme af med uligevægten på betalingsbalancen.

Fra socialdemokratisk side har vi derfor i udvalget stillet forslag om, at man differentierer renten, d. v. s. at man undlader at forhøje renten i en række tilfælde, som angiveligt ikke har noget som helst med spekulation at gøre, hvor man enten alle-